

ELEKTRONIKUS INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS
NEMZETI PROGRAM

EISZ Szakmai nap a 2017-es APC kérdőív eredményei

2018. június 14.

APC kérdőív

Az Open Access publikációkra fordított kiadások feltérképezésére irányuló kérdőívünk célja az volt, hogy átfogó és pontos képet kapjunk a nyílt hozzáféréssel kapcsolatos magyarországi kiadásokról. Az EISZ Titkárság a szolgáltatókkal folytatott tárgyalások során minél előnyösebb feltételeket kíván biztosítani a kutatói közösség számára a nemzeti licenc előfizetés keretében megvásárolt tartalmak vonatkozásában.

APC kérdőív

A kérdőívet 2017 decemberében 11 felsőoktatási intézménynek, 2018 februárjában pedig a Magyar Tudományos Akadémia kutatóintézeteinek küldtük el, mivel a korábbi vizsgálatunk szerint a nyílt hozzáférésű tudományos kibocsátás ezeknél az intézményeknél volt számottevő 2016-ban.

APC kérdőív

A kérdőív mellett egy táblázatban összegyűjtöttük a 2016-ban megjelent, az adott intézményhez köthető OA publikációk adatait a Web of Science és az Unpaywall API segítségével. Az intézményi adatszolgáltatások alapján szeretnénk valamennyi OA cikkhez tartozó APC díjról tételesen tájékozódni.

A felmérés előkészítése során az MTA KIK Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztályának munkatársaival működtünk együtt.

APC kérdőív – válaszok

A válaszok alapján vegyes kép rajzolódik ki: öt válaszadó intézmény közül egy rendelkezik egyetemi szintű OA irányelvekkel, egy intézményben pedig jelenleg folyik ennek a kidolgozása.

Open Access alap 3 intézménynél áll rendelkezésre, és ezek az intézmények rendelkeznek kiadókkal kötött membership szerződésekkel is. A legtöbb intézményi megállapodással rendelkező kiadó a BioMed Central, azt követi a PLoS és a Frontiers.

A könyvtárak változó szerepet töltenek be a nyílt hozzáférésű publikálás támogatásában: a legtöbb esetben ez valamilyen tájékoztató/koordinációs tevékenységet jelent, illetve néhány esetben az APC támogatásra érkezett pályázatok elbírálását is ők végzik, vagy segítik munkájukkal.

APC kérdőív – válaszok

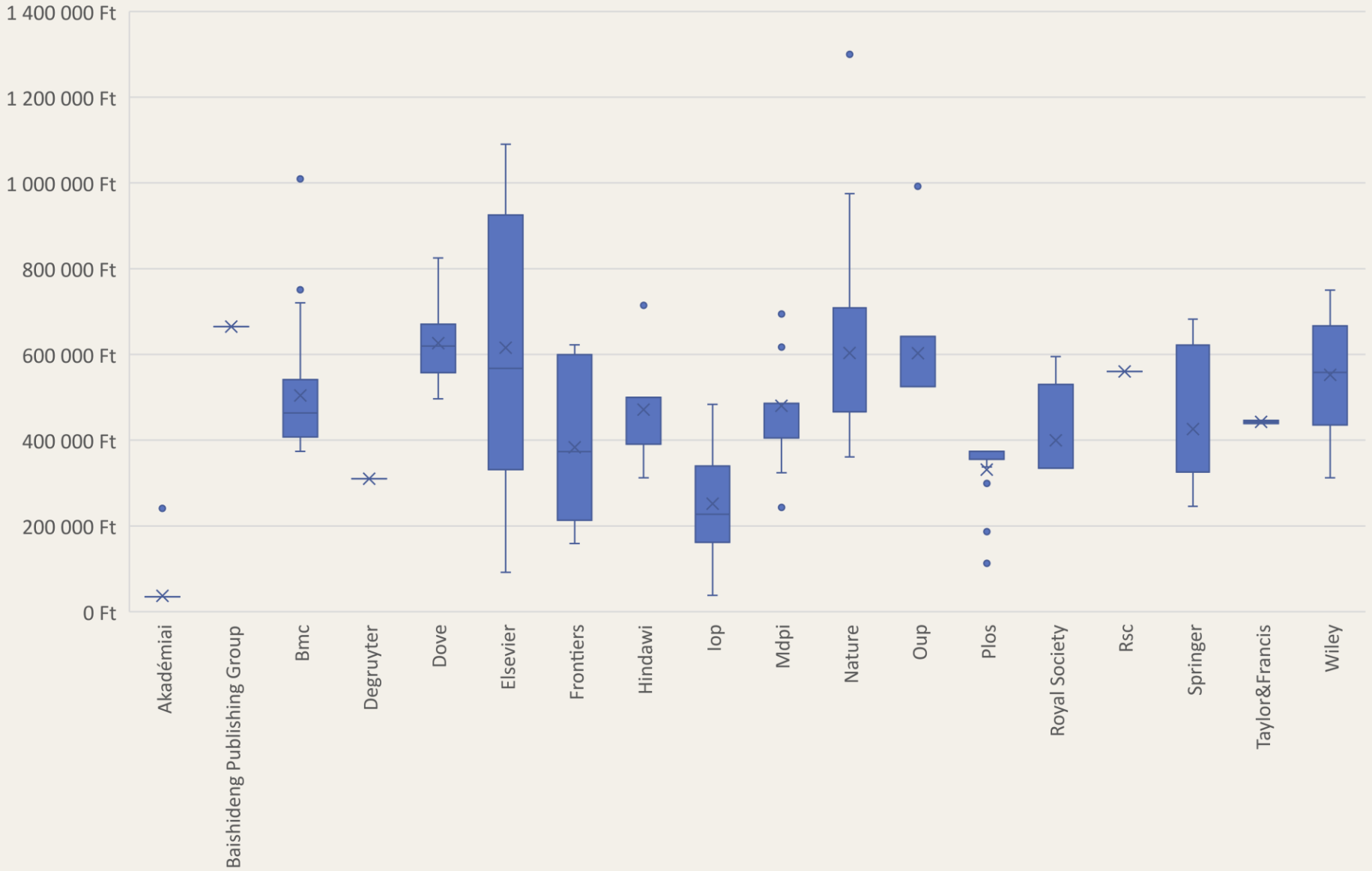
A rendelkezésre álló adatok alapján 5 intézmény összesen több mint 300 cikk APC díjáról tudott tájékoztatást adni, több mint 100 millió forint értékben.

Ez az adott évben megjelent magyar OA cikkek kb. harmada. Az adatokból látszik, hogy a gold OA modellt részesítik előnyben a szerzők.

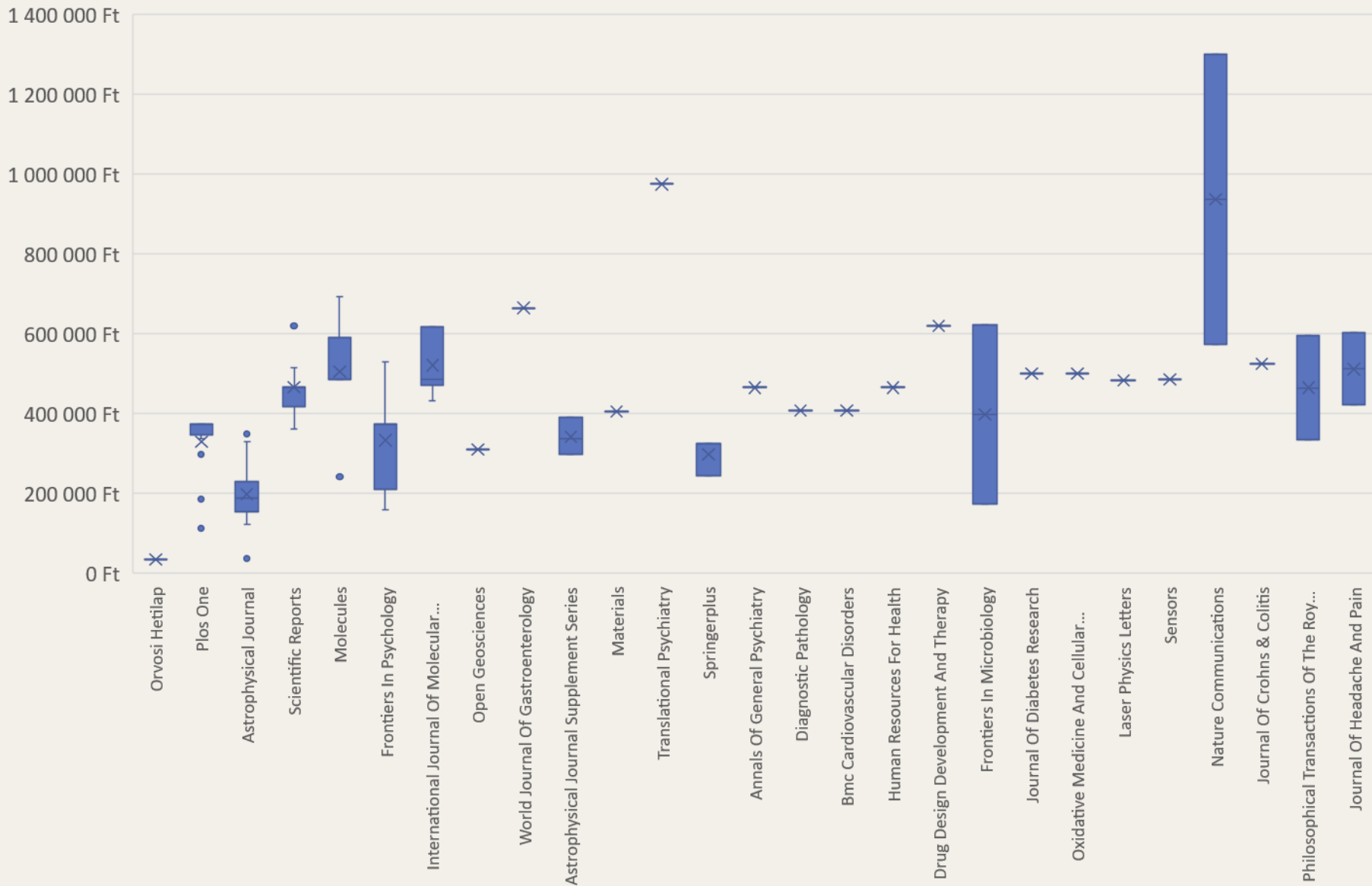
A kérdőívre érkezett válaszok alapján látható, hogy még a legideálisabb esetekben sincs az intézményeknek teljes rálátásuk az APC kiadásaira. Több, a kérdőívet nem visszaküldő intézmény jelezte, hogy nem áll rendelkezésükre elegendő információ a válaszadáshoz.

A kérdőívhez mellékelt listánk előállításához használt elemzési módszereink is javításra szorulnak, mivel minden esetben szerepelt a visszaküldött táblázatokban több olyan cikk is, amely nem volt a látókörünkben.

APC értékek kiadó szerint

APC díjak folyóirat szerint

APC kérdőív

A fenti ábrákon látható, hogy az intézmények által fizetett APC összegek nem egységesek a kiadók szintjén, és több esetben a folyóiratok szintjén sem.

Habár az adatok már ilyen kis minta alapján is beszédesek, a teljes képhez szükség lenne azon intézmények részvételére is, amelyek egyelőre nem nyújtottak adatszolgáltatást.

Az adatszolgáltatás pontosabbá és teljesebbé tételével lehetőség lenne olyan nemzetközi együttműködésekbe való bekapcsolódásra is, mint az [ESAC](#) kezdeményezés [OpenAPC](#) projektje.